

sporu brániti proti nároku, který neuzná za oprávnění a jmenovitě co do jeho výše. Neučinil-li tak žalobce, ba platil-li dokonce později podle pravoplatného rozsudku, nelze míti za to, že plnil omylem nebo bez důvodu. Nešlo vůbec o nějaký »paakt«, jak míní žalobce, nýbrž šlo o soudní výrok, obsažený ve směnečném platebním příkazu, který je způsobilý nabýti právní moci se všemi důsledky vyplývajícími z příslušného zákonného předpisu. K nim náleží také, jak správně uvedl odvolací soud, že je vyloučeno přezkoumávati správnost pravoplatného rozhodnutí oklikou s hlediska zákonných předpisů o kondicích nebo o náhradě škody, s krajní výhradou již nahoře uvedenou. Dovolateli nelze přisvědčiti ani s hlediska předpisů o náhradě škody podle § 1295 obč. zák. Ve sporném případě by bylo uvážiti ustanovení § 1295, odst. 2, věta druhá obč. zák., neboť žalovaný prý se škodného činu dopustil při výkonu práva. Tu je však náhrada škody zákonem omezena na případ, že výkon práva byl patrně účelem poškození povinného. O tom však nelze tu mluvit, když sám dovolatel uznává za spornou otázku výše postihu, nehledíc k tomu, že si dovolatel sám škodu zavinil tím, že se nebránil ve sporu, který byl proti němu zahájen doručením žaloby, a to se všemi důsledky, a že se nebránil ani proti exekuci vedené podle pravoplatného směnečného rozsudku, nýbrž vymáhajícího věřitele uspokojil. Není podkladu ani pro úsudek, že jednání žalovaného odporovalo dobrým mravům, když se žalovaný domáhal splnění pravoplatně mu přisouzeného nároku exekucí, a nestačí k opodstatnění úsudku takového ani to, že snad ve směnečném sporu uzavřel s Marií S. smír na 970 K. Právem zmínil se soud druhé stolice také o tom, že podle § 896 obč. zák. mohl mezi stranami býti ujednán jiný poměr postihu než jak jej stanoví zákon. I jiné poměry osobní mezi zavázanými osobami mohou padati na váhu s hlediska oprávněnosti určité výše postihu. Jde tu o právní úvahy, takže není v tom ani rozpor se spisy, ani nesejde na tom, že žalovaný sám v nynějším sporu neuplatňoval, že by k takovému zvláštnímu ujednání bylo mezi účastníky došlo. Jde jen, jak řečeno, o úsudek soudu odvolacího, který nelze srovnávati se spisy.

Čís. 17441.

Závisí-li platnost kupní smlouvy o pojištění nemovitosti na schválení poručenským soudem, nelze účinně vypovědět pojistný poměr (§ 65 zák. o poj. smlouvě č. 501/1917 ř. z.) před řečeným schválením.

(Rozh. ze dne 31. října 1939, Rv II 254/39.)

Srov. rozh. č. 14852, 12610. Sb. n. s.

Pojišťovací smlouvou, kterou uzavřela žalobkyně s předchůdci žalovaných manžely Z., byl u žalobkyně pojištěn proti požáru dům č. 748 ve V. na dobu od roku 1932 do 21. července 1948. Roční premie činila 31 K a byla splatná vždy 21. července. Pojištěnou nemovitost koupili

žalování kupní smlouvou ze dne 23. dubna 1937, jejíž platnost byla podmíněna poručenským (opatrovnickým) schválením ohledně nezletilých prodávatelů. Toto schválení bylo dáno soudem dne 7. července 1937. Žalování nabyvatelů nemovitosti pak vypověděli pojišťovací smlouvu podle § 65 poj. zákona dopisem ze dne 7. května 1937, jenž byl doručen žalobkyni 11. května 1937. Žalobkyně tvrdí, že zcizovací jednání bylo skončeno teprve poručenským (opatrovnickým) schválením krajského soudu v U. H. ze dne 7. července 1937. Ježto výpověď byla dána před tímto dnem, jest neúčinnou, žalování proto jako vlastníci pojištěné nemovitosti v pojišťovací smlouvě setrvali a jsou proto povinni zaplatiti zažalované dlužné premie. **P r v ý s o u d** uznal pojišťovací smlouvu po právu a vyhověl žalobě. **O d v o l a c í s o u d** neuznal pojišťovací smlouvu po právu.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Závisela-li platnost kupní smlouvy ze dne 23. dubna 1937 o koupi pojištěného domu na schválení poručenským soudem, pak zcizovací jednání nebyla skončeno dříve než tímto schválením, jež bylo podle nesporného děje uděleno dne 7. července 1937. Do té doby nebyli žalování nabyvateli pojištěného domu ve smyslu § 65 zákona o smlouvě pojišťovací č. 501/1917 ř. z., jehož je použití v souzené věci, kde šlo o pojistný poměr z doby před účinností zákona o pojistné smlouvě č. 145/1934 Sb. z. a n. (§ 162 zák. č. 145/1934 Sb. z. a n. úsudkem z opaku). Jestliže se žalování takto stali nabyvateli pojištěné nemovitosti až dne 7. července 1937, nemohli před tím, tedy ani dopisem ze dne 7. května 1937 platně vypověděti pojišťovací poměr. Ostatně podmíněnou výpověď vylučuje doslov i účel ustanovení § 65, odst. 2 zákona o pojišťovací smlouvě a nesejde tedy s hlediska tohoto zákonného předpisu ani na tom, zda snad schválení smlouvy působilo nazpět k době, kdy byla smlouva ujednána (ex tunc.). V souzené věci jest nerozhodné, zda se snad žalování ujali držby pojištěného domu dne 7. května 1937. Ostatně ze skutkového zjištění prvního soudu je zřejmé, že podle kupní smlouvy měli »kupitelé vstoupiti do držby a užívání koupeného domu teprve po nadporučenském schválení smlouvy«.

Za zásady zde hájené vycházel nejvyšší soud v rozhodnutí č. 14852 Sb. n. s. a v podstatě také v rozhodnutí č. 12610. Je-li — podle rozhodnutí posléze uvedeného — skončeno při kupu nemovitosti právní jednání projevem srovnalé vůle stran, předpokládá se zajisté projev po právu platný, tedy v souzeném případě vyhovující také náležitostem § 865 obč. zák. Výpověď pojišťovacího poměru, o níž se námitky žalovaných opíraly, nebyla tedy účinná, takže výpověďí tou nebyl pojistný poměr zrušen.

Čís. 17442.

Pro včasnost žaloby podle § 37 stanov fondu pro invalidní a starobní pojištění zaměstnanců státních drah je rozhodující jen to, že